

Vázlat a nagy olvasóteremről

Két-évforduló is emeli annak a napnak a pompáját, amelyen a világon szinte egyedülálló keretben, méltó helyre kerül az ország szellemi gazdagságát reprezentáló nemzeti könyvtár. Ez a nap a Minisztertanács döntése szerint 1970. április 4. lesz. Ekkor kezdi az Országos Széchényi Könyvtár működését a budai várpalotában. Hazánk felszabadulásának 25. évi jubileumán — és Mátyás király híres Bibliotheca Corvinianájának 500. születésnapján újhodik meg a magyar műveltség fellegvára.

A magyar nemzet fél évezred múltán visszahelyezi könyvtárát eredeti helyére. Ez a történelmi happy end egyszermind egy kultúrtörténeti korszak szakaszának felső fokát is jelzi: könyvtárápító ország lettünk...

Könyvraktár 22 emeleten

A könyvtár tervezői nehéz feladatot kaptak: új könyvtárat könnyebb építeni, mint valamit átépíteni. A tömb királyi palota céljaira épült, itt terpeszkedtek az uralkodói lakosztályok, ezért 1960 januárjában gondokkal kezdte dr. Tombor Tibor, a könyvtárápítási munkacsoport vezetője és Havasi Pál építész a munkát.

A palotarész két nagy belső udvarában vasbetonból és acélból tornyokat emeltek: itt helyezkedik el kétszer 11 raktári emelet, hatalmas U alakú tömböt képezve. S mint fa törzséhez az ágak, úgy kapcsolódnak a raktárakhoz a különgyűjtemények termei, míg e tömbre rátelepül a termek rendszeréből álló roppant olvasói tér.

A Dózsa-szobor mögött fémszerkezetű üveg előcsarnok vezet a fogadóterembe. Innen három, egyenként tízszemélyes gyorslift percenként 30 embert szállít a várfennsík szintjére. Az oroszlános udvartól felfelé nyíló

emeleteken lesznek a nyilvános szolgálati helyiségek, lefelé pedig a feldolgozó munkahelyek.

Aki belép a kívülről régi barokk épületbe, hipermodern környezetben találja magát: a falakat szürke, a padlót fehér márvány borítja. Az »oroszlánostól« a diszlepcsón felfelé, az első emeleten oszlopos, négyzetes térbe kerül. Ez az épület központi elosztó tere.

Telex rendelés, elektromos kiszolgálás

Külön gyorslift és páternosztér viszi tovább az olvasót a második szintre, ahol hatalmas olvasóterembe jut, közepén jókora katalógustömbbel. Innen nyílnak a bibliográfiai, szakosított tudományos és szabadpolcos olvasótermek. A harmadik szintre filmvetítésre is alkalmas, ezerszemélyes előadóterem kerül. Itt lesz a pihenőtér, a hegyekre néző büfével, dohányzóval. A szárny keleti részébe nagyszabású könyv- és hírlapklubot helyeznek.

Még valamit a könyvtár technikai berendezéséből: a gyors kiszolgálás érdekében a raktártornyokat transzportörök kötik össze, az olvasóterem a kiszolgáló helyekkel telex-összeköttetésben állnak. A telex-rendelés alapján a raktáros műanyagtálcára teszi a kért művet, s máris gyorslift repíti az olvasóhoz, akit az olvasóteremben elektromos fénytábla is értesít erről. A nagy olvasóterem egyébként is százezer kötetes választék áll szabad polcokon, szakosított rendszerben a közönség rendelkezésére.

Mindez csak ízelítő abból, hogy milyen lesz új nemzeti könyvtárunk. Gazdagságát végre teljes egészében a művelődés szolgálatába állíthatja, s példa nélküli léptékváltást hoz könyvtármozgalmunk fejlődésében. Nemcsak nemzedékünket

szolgálja, nemes hivatása lesz, hogy írott emlékeinket a legtávolabbi jövőnek is megőrizze.

Győri Illés György

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Győri Illés György

Cím:

Nemzeti könyvtárunk megújrodása

Forrás:

Művelődés

(Hely)

1967. VIII. 27.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Oszályozás

Tárgy

027.1

Hely

D. Sz. K.

Idő

"1967"

Személy

Helyszám